

ACTIVITĂȚI

<https://ansp.md/3171-2/>

Atelier de instruire cu genericul „Controlul și reducerea expunerii la radon”

Data: 27/12/2021

În incinta Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) s-a desfășurat Atelierul de instruire cu genericul „Controlul și reducerea expunerii la radon”, organizat în cadrul proiectului MOL9007 „Elaborarea Programului național al controlului expunerii la radon”, sub egida Agenției Internaționale pentru Energie Atomică (AIEA).

În cadrul Atelierului, specialiștii din cadrul ANSP, inclusiv Centrele pentru Sănătate Publică teritoriale, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice (ANRANR), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Institutul de Geologie și Seismologie, Institutul de Ecologie și Geografie al MEC, Universitatea Tehnică a Moldovei, în formatul off-line și on-line au audiat prezentările experților internaționali ai AIEA despre cerințele generale de securitate nucleară ale AIEA privind radonul rezidențial și practicile bune de evaluare și remediere a riscului expunerii la radon și supravegherea sănătății publice.

Expunerea prin inhalare la izotopii ^{222}Rn și descendenții de viață scurtă constituie un factor de risc major pentru sănătatea publică, inclusiv incidența cancerului bronhopulmonar. Nesupravegherea nivelului de radon în aerul din încăperile de risc: locuințele amplasate la parter, subsol, demisol; locuințele fără fundament. Activitatea muncitorilor în localurile din carierele de extragere a pietrei, galeriile subterane a combinatelor de vinuri, unde sunt expuși la concentrații sporite de radon, ce contribuie la înrăutățirea condițiilor de muncă, condiționează schimbarea pe viitor a indicilor generali și profesionali ai morbidității, precum și structura ei. În acest context, este necesar de a studia și în continuare acțiunea radonului asupra organismului în diferite condiții, aceasta fiind necesar pentru elaborarea măsurilor de diminuare a expunerii la radon și luarea unor decizii, ce ar permite păstrarea și fortificarea sănătății. Comunicarea riscului expunerii la radon și necesitățile de remediere a radonului în locuințe și clădiri publice constituie un moment important în prevenirea și diminuarea expunerii populației la radiații ionizante, inclusiv radon, ceea ce va contribui la implementarea strategiei sănătății publice.

D-l Bernard COLLIGNAN, expert din Institutul de Cercetare a Construcțiilor din Franța a prezentat informații pe următoarele tematici – „Radonul în clădiri: Reglementarea actuală în Franța”, „Acțiuni corective în clădirile existente”, „Acțiuni preventive în clădirile noi”, „Eficiența energetică a clădirilor și protecția împotriva radonului – soluții inovatoare”.

La rândul său, Dna Alina DUMITERSCU, expert de la Institutul Național de Sănătate Publică București, România, a raportat despre reglementarea actuală a radonului în clădirile din România. Pe parcursul Atelierului expertul a informat pe participanți despre principii și exemple de comunicare a riscului radonului, demonstrând metodele de comunicare cu proprietarii clădirilor și familiile, angajatorii și angajații la locurile de muncă. Au fost puse în evidență diferite aspecte de elaborare a unei campanii eficiente de conștientizare a radonului (părți interesate, publicul, grupuri-ținte, mesaje și canale de comunicare).

Din partea Republicii Moldova au fost prezentate comunicările despre „Rezultatele monitorizării radonului în aerul de interior a locuințelor în Moldova (n=2500) în perioada 2019-2020 și Elaborarea Planului Național de control a expunerii la radon” (dna L. COREȚCHI, dr.hab., șef laborator Igiena Radiațiilor și radiobiologie ANSP, dl Ion BAHNAREL, profesor universitar USMF „N. Testemițanu”).

În plus, s-a discutat despre necesitatea planificării elaborării strategiei de comunicare a riscului expunerii la radon în Republica Moldova, cât și aspectele de studiere a riscului sinergic a expunerii la fumat și radon în declanșarea cancerului bronhopulmonar în colaborare cu Institutul Oncologic.

În cadrul Atelierului, s-a discutat despre necesitatea stringentă a aprobării și implementării în Republica Moldova a Strategiei Naționale și a unui Plan de acțiuni în vederea controlului/prevenirii/diminuării expunerii populației la radon. Atelierul a confirmat necesitatea unei colaborări intersectoriale privind dezvoltarea și implementarea Planului de acțiuni și a Ghidului de comunicare a riscurilor expunerii la radon.

